

Assemblea General 2022

Punt de l'ordre del dia: 9 · document

Marc per a la gestió de la diversitat lingüística a Som Energia

ÍNDEX

Context	2
Marc per a la gestió de la diversitat lingüística a Som Energia	2
Punt de partida i pròxims passos	4

Context

A continuació, us presentem un text inicial que proposa un marc, un punt de partida, per a la gestió de la diversitat lingüística a Som Energia.

Aquesta proposta sorgeix del grup temporal de treball de diversitat lingüística que es va impulsar des del Consell Rector i que, juntament amb persones de l'equip tècnic, ha iniciat les primeres exploracions entorn d'aquesta temàtica.

Per aquest motiu, es va establir contacte amb diverses organitzacions que promouen —i vetllen per— els drets lingüístics i la llibertat d'expressió.

Finalment, el treball s'ha realitzat amb l'assessorament d'una persona sòcia de la cooperativa, experta i coneixedora d'experiències d'aplicació de la diversitat lingüística a empreses, que fou recomanada per una de les organitzacions contactades.

Aquesta doble relació ha permès establir un marc en què convergeixen els valors propis de Som Energia amb els principis dels drets lingüístics.

Al febrer, es va compartir aquest document marc a la trobada de grups locals a Lleida, on es van rebre les primeres valoracions per part de les persones sòcies ([presentació](#), [relatoria](#) i [gravació](#)).

En aquesta ocasió, demanem a l'Assemblea que doni la seva conformitat a aquesta proposta per iniciar un procés de diàleg obert per dissenyar entre totes una gestió lingüística inclusiva a la cooperativa.

Marc per a la gestió de la diversitat lingüística a Som Energia

Som Energia va néixer a Catalunya i en català. Des de la nostra creació, hem mostrat un compromís amb la llengua catalana com a llengua primigènia i d'ús habitual de la cooperativa. Aquesta sensibilitat cap al català ens ha portat a incloure altres llengües (castellà, euskera i gallec) a mesura que hem anat creixent en nombre de persones associades que les parlen. Per això hem anat repensant i modificant els usos lingüístics per adaptar-los a la nova situació de multilingüisme.

A partir de diferents experiències pel que fa als usos lingüístics en espais de trobada compartida en què vam optar per prioritzar l'ús del castellà com a llengua franca, vam veure que aquesta decisió generava descontentament i incomoditat entre moltes persones sòcies, que preferien poder expressar-se en les seves pròpies llengües. Això ens va portar a ser conscients que havíem de reflexionar, debatre i endreçar tant el que pensem com el que fem en relació amb les llengües a Som Energia.

Per engegar aquesta reflexió no partim de zero. Hi ha tres documents en què aquesta preocupació i aquesta sensibilitat cap a la diversitat lingüística apareixen reflectides: el Codi ètic, el Manual d'estil i la Moció AG2019 sobre normalització lingüística.

Ara volem fer un pas més en aquesta trajectòria de sensibilitat i respecte a la diversitat de tota mena que és present en la nostra cooperativa. Volem revisar els nostres posicionaments i les nostres pràctiques comunicatives, tant orals com escrites. Per fer-ho, tenim tres aproximacions o enfocaments pel que fa a la gestió lingüística en organitzacions:

1. Pels nostres valors intrínsecs. Perquè volem lligar més estretament els nostres valors, basats en l'equitat, la responsabilitat social, la transparència, la capacitat de participació en igualtat de condicions i la transformació social, amb el respecte a la diversitat lingüística i cultural present en els nostres àmbits d'actuació.
2. Perquè reconeixem els drets lingüístics dels nostres socis i sòcies com a participants i com a consumidors, que han de poder rebre informació, ser servits i participar en les seves llengües de preferència.
3. Per una responsabilitat social empresarial en què tothom guanya. Nosaltres, com a cooperativa, incrementem el valor de la nostra marca i el nostre posicionament en el mercat perquè creix el nostre prestigi, la nostra qualitat i el bon servei que oferim. Això fa augmentar la competitivitat de Som Energia i, a la vegada, demostra el nostre compromís amb la societat.

Malgrat que tenim una llengua comuna que sabem tots, la castellana, no volem que aquesta esdevingui l'única emprada en els espais de contacte entre les diferents comunitats de parla de les quals provenen les nostres persones sòcies. Volem que hi hagi espai per a totes les llengües, les majoritàries i les minoritzades, i que tota la comunitat prengui consciència que cal compartir aquests espais comunicatius de manera consensuada.

I per què no volem utilitzar només una llengua "compartida" o llengua franca que, a priori, sembla que ens estalviaria recursos i temps? Doncs per tres raons bàsiques:

1. En primer lloc, perquè cada llengua ens aporta coneixements de realitats diverses i ens proporciona més maneres d'imaginar futurs possibles i de trobar respostes i solucions diferents als reptes a què ens enfrontem quotidianament com a moviment social transformador.
2. En segon lloc, perquè volem que tothom se senti vinculat i identificat amb Som Energia, i una manera d'aconseguir-ho és a través de les llengües que parlem i que considerem part important de qui som, de com pensem i de com ens imaginem com a individus i com a comunitats. Necessitem sentir-nos representats per les organitzacions del nostre entorn, i no només pels seus valors, sinó també per les llengües que fan servir.
3. I, en tercer lloc, perquè a Som Energia volem evitar l'homogeneïtzació que pot donar lloc a bombolles monolingües. Volem escoltar i llegir totes les llengües: volem que

es generin possibilitats d'intercomprensió entre totes en la mesura que sigui possible i dedicar esforços per incloure en aquesta dinàmica l'euskera, la llengua més diferent de les quatre pel fet de no ser romànica i amb la qual també volem compartir aquests espais.

L'enquesta que es va fer recentment sobre les varietats lingüístiques en espais comuns ens aporta informació molt valuosa sobre quines són les preferències de les persones sòcies que hi van participar. El 22 % preferia l'ús de la interpretació, mentre que el 19 % mostrava una preferència per a la diversitat lingüística. Així doncs, el 41 % està a favor que la cooperativa treballi per a la gestió de la diversitat lingüística. Creiem, doncs, que cal una gestió de les llengües de la cooperativa en la línia expressada en aquesta enquesta en funció de la tipologia de comunicacions, els participants i els espais de trobada.

És important tenir present que Som Energia porta al seu ADN la vocació transformadora i formadora. Per tant, creiem que també tenim un paper en la transformació i la formació de tota la nostra comunitat i de la societat en general en relació amb el respecte a la diversitat lingüística i la comprensió de les dinàmiques sociolingüístiques, sobretot de llengües minoritzades com el català, el gallec i l'euskera.

Punt de partida i pròxims passos

Aquest marc proposat per a la gestió de la diversitat lingüística inclusiva de la cooperativa, si és ratificat per l'Assemblea, serà el punt de partida d'un procés de diàleg obert per escoltar i incorporar opinions i posicions dels diferents col·lectius.

A continuació, definim algunes línies d'acció possibles que se'n deriven:

Dirigides a valorar i validar el nostre model per part de diverses organitzacions especialitzades en la gestió de la diversitat lingüística:

1. Completar la proposta a partir de les observacions i recomanacions de diverses organitzacions governamentals, universitàries i ONG lingüístiques d'àmbit català, espanyol i europeu. Per exemple: Plataforma per la Llengua; Consorci per a la Normalització Lingüística; Centro de Investigación en Multilingüismo, Discurso y Comunicación (MIRCo); Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD); European Language Equality Network, etc.

Dirigides a la base societària:

2. Informar i formar la base societària sobre què representa una gestió inclusiva de la diversitat lingüística. Conèixer els fonaments d'aquest posicionament, els beneficis i els esforços que implica.
3. Establir processos de diàleg i metodologies de treball per a dissenyar l'aplicabilitat d'aquesta gestió de la diversitat lingüística en els diversos espais participatius i comunicatius de la cooperativa.